

Laura Čubajevaitė,
Jūratė Ruzaitė,
Greta Lemanaitytė

TAKAS

Lietuvių kalba kitakalbiams

B1 lygis

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

VERSUS AUREUS

ISBN 978-609-467-015-2 (internete)

ISBN 978-9955-34-465-0 (internete)

ISBN 978-609-467-016-9 (spausdintas)

ISBN 978-9955-34-466-7 (spausdintas)

Laura Čubajevaitė, Jūratė Ruzaitė, Greta Lemanaitė

TAKAS

Lietuvių kalba kitakalbiams

B1 lygis

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

VERSUS AUREUS

KAUNAS 2014

Recenzavo:

prof. dr. Meilutė Ramonienė (Vilniaus universitetas)

doc. dr. Violeta Kalėdaitė (Vytauto Didžiojo universitetas)

Leidybai pritarta Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių kalbos katedros posėdyje 2014 m. vasario 12 d. (protokolo Nr. 2) ir Humanitarinių mokslų fakulteto tarybos posėdyje 2014 m. kovo 12 d. (protokolo Nr. 1-2).

Leidinio parengimą ir leidybą rėmė Europos socialinis fondas ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-08-V priemonės „Aukštojo mokslo tarptautiškumo plėtra“ projektas „Lituanistikos (baltistikos) centrų užsienyje stiprinimas, jų veiklos bei bendradarbiavimo su Lietuvos mokslo ir studijų institucijomis skatinimas“ (VP1-2.2-ŠMM-08-V-02-006)

Redaktorė Renata Endzelytė

Dailininkas maketuotojas Saulius Bajorinas

Iliustratorė Loreta Valantiejienė

2014 05 30. Tiražas 500 egz. Užsakymo Nr. K14-040

Išleido: Vytauto Didžiojo universitetas
K. Donelaičio g. 58, LT-44248 Kaunas
www.vdu.lt | info@vdu.lt

UAB „Versus aureus“ leidykla
Rūdninkų g. 10, LT-01135 Vilnius
www.versus.lt | info@versus.lt

Spausdino UAB „BALTO print“
Utenos g. 41a, LT-08217 Vilnius
www.baltoprint.com | info@baltoprint.com

ISBN 978-609-467-015-2 (internete)

ISBN 978-9955-34-465-0 (internete)

ISBN 978-609-467-016-9 (spausdintas)

ISBN 978-9955-34-466-7 (spausdintas)

© Laura Čubajevaitė, 2014

© Jūratė Ruzaitė, 2014

© Greta Lemanaitė, 2014

© Vytauto Didžiojo universitetas, 2014

© „Versus aureus“ leidykla, 2014

Turinys

Vadovėlio planas . . . 4

Pratarmė . . . 6

1 žingsnis

Pasakyk, kas tavo draugas, ir aš pasakysiu, kas tu . . . 9

2 žingsnis

Pagal rūbus sutinka, pagal protą palydi . . . 27

3 žingsnis

Vien meile sotus nebūsi . . . 47

4 žingsnis

Kaip šauksi, taip atsilies . . . 71

5 žingsnis

Visur gerai, namie geriausia . . . 95

6 žingsnis

Mūsų dienos kaip šventė . . . 120

7 žingsnis

Mano namai – mano tvirtovė . . . 144

8 žingsnis

Viskas gerai, kas gerai baigiasi . . . 163

Atsakymai . . . 176

	TEMA	PAVADINIMAS	PUSLAPIAI	ŽODYNAS IR KALBĖJIMAS
1	DRAUGYSTĖ	Pasakyk, kas tavo draugas, ir aš pasakysiu, kas tu	9	Įvairių šalių patarlės apie draugystę Kalbėjimas apie praeitį, dabartį ir ateitį Gebėjimas apibūdinti save, kitą žmogų Kalbėjimas apie draugus Pomėgiai, mėgiama veikla Nuostabos ir abejonės raiška Razina: Mandagumo frazės neformaliojoje kalboje
2	DRABUŽIAI, APSIPIRKIMAS	Pagal rūbus sutinka, pagal protą palydi	27	Apranga ir avalynė, aprangos kodai Medžiagos, spalvos, ornamentai Žmogaus išvaizdos aprašymas Mada Vartotojiškumo tendencijos; apsipirkimas internetu Razina: Drabužiai lietuviškuose posakiuose
3	MAISTAS	„Vien meile sotus nebūsi“	47	Lietuvių požiūris į maistą Maisto produktų ir patiekalų pavadinimai, tipinės kolokacijos Kalbėjimas apie valgymo įpročius Diskusijos apie sveiką ir nesveiką maistą Maisto užsakymas ir pokalbis restorane Razina: Maistas ir valgis lietuviškuose posakiuose
4	BENDRAVIMAS	Kaip šauksi, taip atsilies	71	Kalbėjimas apie santykius, bendravimą Kalbėjimas apie savo kasdienius įpročius Razina: Posakiai apie santykius, bendravimą ir jausmus (apibrėžimai ir kryžiažodis)
5	KELIONĖS	Visur gerai, namuose – geriausia	95	Lietuvių požiūris į keliones Kelionių tipai, jų privalumai ir trūkumai Su kelionėmis susijusi leksika Atostogos Globalaus turizmo problema; požiūrio raiška ir argumentavimas Razina: Viešojo transporto pavadinimai neformaliojoje kalboje
6	LAISVALAIKIS	Mūsų dienos kaip šventė	120	Kalbėjimas apie pramogas, laisvalaikio leidimo būdus Kvietimas, susitarimas eiti į renginį Rekomendacijos, kokią pramogą rinktis, su tariamąja nuosaka Kalbėjimas apie tobulo pasaulio viziją Razina: Neformali leksika, susijusi su laisvalaikiu
7	NAMAI	Mano namai – mano tvirtovė	144	Kalbėjimas apie gyvenamąją vietą, būstą Namų interjero aprašymas Būsto nuoma Razina: Eilėraščio kūrimas; neformali leksika, susijusi su namais
8	BAIGIAMOJI PAMOKA. ŠVENTĖS	Viskas gerai, kas gerai baigiasi	163	Kalbėjimas apie įvairių tipų šventes: religines, kalendorines ir kitas Temos prie šventinio stalo Vakarėlio organizavimas Savo šalies tradicijų apibūdinimas

	SKAITYMAS	GRAMATIKA	RAŠYMAS	KLAUSYMAS
	Žymių žmonių biografijos Geriausio draugo aprašymas, memuarai Mokslo populiarinimo tekstai Psichologinis testas Darbo skelbimas Eilėraštis žodžių darybai apžvelgti	Veiksmažodžių laikai Laikorieveiksmai	Garsaus žmogaus biografija CV rašymas Rašinėlio apie save klaidų taisymas	Birutės Galdikas biografija
	Tinklaraščiai apie madą Sociologiniai tyrimai apie madą ir apsipirkimą Tekstai apie madą Įdomūs faktai apie pirkinius Tinklaraščiai apie jaunimo subkultūras Lietuvoje	Būdvardžių linksniai Laipsniavimas Jungtukas <i>kuris</i>	Skirtingų žanrų tekstai su lietuviška frazeologija Pristatymas apie apsipirkimą internetu	Tekstas apie brangiausius pirkinius
	Lietuvos ir užsienio tinklaraščiai apie lietuvišką virtuvę Sociologinis lietuvių valgymo įpročių tyrimas Testas apie valgymo įpročius Skirtingų valgymo įstaigų meniu Interviu su virtuvės šefu	Dalyviai, pusdalyviai, padalyviai Kiekybės raiška	Menu sudarymas Savo sugalvoto restorano pristatymas	Restorano reklama
	Žmonių santykių atspindžiai lietuvių grožinėje literatūroje Santykiai tarp vaikų ir tėvų Dovanos Eilėraštis apie santykius Ranka rašyti atvirukai	Sangražiniai veiksmažodžiai Įvardžiai (asmeniniai ir savybiniai) Laiko raiška	Sveikinimas gimtadienio proga <i>Facebook</i> paskyroje SMS rašymas Atvirukas iš kelionės	Dainos (Marijonas Mikutavičius ir Jazzu)
	Kaimo turizmo reklama Kelionių prisiminimai Lankomiausios Lietuvos vietos Vieši ženklai turistinėse vietose Ištrauka iš apsakymo apie lankytinas vietas	Veiksmažodžiai su priešdėliais Konstrukcija su <i>kad</i>	El. laiškas kaimo turizmo sodybai užsakyti Turistinio objekto ar maršruto aprašymas Kelionės aprašymas ir pristatymas su skaidrėmis	Sociologinis tyrimas, kur lietuviai labiausiai mėgsta atostogauti
	Bilietai Renginių ir pramogų reklamos Pramogų skelbimai Afišos Informacija apie renginius iš internetinių portalų Publicistika apie skirtingas laisvalaikio leidimo formas	Tariamoji nuosaka Dalyviai, susiję su laisvalaikiu Kelintiniai skaitvardžiai Laiko raiška	Kvietimų klaidų taisymas	Sociologinis tyrimas, kaip lietuviai leidžia laisvalaikį prie televizoriaus
	Namų aprašymai grožinėje literatūroje, skelbimuose, interneto portaluose Lietuvių gyvenamasis būstas iš istorinės perspektyvos Sociologinis tyrimas, kaip lietuviai vertina namus Eilėraštis apie namus	Neveikiamoji rūšis	Buto nuomos skelbimo rašymas Namų aprašymo klaidų taisymas	Jurgio Mačiūno namų taisyklės
	Sociologo tyrimas, žmonių nuomonės apie šventes Tekstas apie lietuvių gyvenimo būdą: vairavimo ypatumai	Apibendrinimas	Savo šalies papročių aprašymas ir pristatymas	Sociologo tyrimas, žmonių nuomonės apie nereligines šventes Daina su patarlėmis („Keistuolių teatras“)

Pratarmė

Kam skirta ši knyga?

Ši knyga skirta visiems, kurie jau yra sistemingai mokęsi lietuvių kalbos ir turi jos pagrindus. Formaliai toks lygis vadinamas B1, bet tikrovėje pasitaiko įvairaus lygio studentų, prie kurių derintis pamokoje prilygsta žongliravimui su daugybe įvairiausių kamuoliukų. Iš pačių šio lygio studentų esame sulaukusios atsiliepimų, kad jie jaučiasi lyg trypčiotų vietoje, ne visada iš karto pamato savo mokymosi rezultatą ir ne visada jaučia motyvaciją mokytis toliau. Todėl ir ši knyga – rinkinys įvairių žanrų, skirtingo sudėtingumo tekstų, kad tiek besimokantieji, tiek jų mokytojai galėtų lanksčiai, kūrybingai ir efektyviai naudotis pateikta medžiaga. Vadovėlio siūlomą tų studentai eina lyg spirale ir pamažu kyla į viršų.

Skaitymo ir klausymo užduotims parinkome autentiškus įvairių žanrų tekstus (grožinės literatūros, publicistikos, reklamos, mokslo populiarinimo, elektroninio diskurso, sakinės kalbos ir kt.). Tekstų įvairovė – bandymas atsižvelgti į skirtingų mokymosi stilių, pomėgių, socialinių sričių ir interesų besimokančiųjų poreikius. Lietuvių kalbos mokosi labai įvairių poreikių turintys studentai – kartais jiems reikia tiesiog bendrinės kasdienės kalbos, o kartais – specializuotų tekstų, nes lietuvių kalba jiems, pavyzdžiui, būtina mokslinių tyrimų tikslams.

Apskritai šio vadovėlio išėities taškas – tekstai ir autentiška kalba. Kai kuriose pamokose klaidų taisymo pratimams pateikti studentų rašyti darbai. Tekstų neredagavome, tik, kur atrodė būtina, šiek tiek supaprastinome kalbą, kad atitiktų šio lygio studentų kalbos žinias. Stengėmės, kad studentai matytų kuo tikresnę kalbos vartoseną kuo platesniame kontekste.

Žodžių apibrėžtims leksikos pratimuose vartojome dažniausius lietuvių kalbos žodžius, pasinaudojusios Dabartinės lietuvių kalbos tekstynu (tekstynas.vdu.lt).

Vadovėlis gausiai iliustruotas paveikslais ir fotografijomis, atspindinčiomis įvairias gyvenimo realijas, apimančias įvairius socialinius bei kultūrinius lietuvių kalbos vartojimo ir gyvenimo aspektus. Norėjosi, kad kalba būtų neatsiejama nuo kultūrinio ir socialinio šalies pažinimo.

Kiekvienoje pamokoje galima rasti ir smulkiosios tautosakos bei sakinės kalbos pavyzdžių. Daug dėmesio skirta patarlėms ir priežodžiams, kurių vartojimas „pakelia“ kiekvieną besimokantįjį į aukštesnę lygmenį. Neformaliosios kalbos pavyzdžius sudėjome į „Raziną“ – pasimėgavimui, kokį paprastai jaučiame, kai galime suprasti bent dalelę kasdienės, „nešlifotos“, nestandartinės ir vadovėliuose bei žodynuose dažnai nedokumentuotos kalbos.

Gramatikos ir leksikos pratimai sudaryti remiantis tekstyno pavyzdžiais. Buvo siekiama atsižvelgti į įprastą žodžių vartoseną, kad besimokantysis išmoktų tipines kolokacijas, frazes ir gramatines konstrukcijas. Studentų patogumui gramatikos lentelės pateiktos atskirame priede vadovėlio pradžioje, kuris visada gali būti atverstas atliekant užduotis.

Gramatikos taisyklės pamokose stengėmės pateikti kuo paprasčiau ir suprantamiau. Taisyklės studentas turi perskaityti aktyviai, t. y. perskaitęs parinkti tinkamus pavyzdžius. Daugiau informacijos ir gramatikos taisyklių galima rasti gramatikos priede, kuris suskirstytas ne pagal pamokas, o pagal kalbos dalis. Šią informaciją galima naudoti skirtingose pamokose, kai tik kyla klausimų dėl tinkamos žodžio formos. Priedo įklia atsiverčia atskirai, todėl jis gali būti nuolatinis studento palydovas kiekvienoje pamokoje. Gramatikos atvarte pabraukti kirčiuoti skiemenys, nes studentai dažnai klausia kirčiavimo taisyklių.

Kaip dirbti su šia knyga?

1 pamoka yra tarsi „diagnostinė“, skirta susipažinti su studentais ir nustatyti, kokio jie lygio, pakartoti, ką yra išmokę. Taip pat ši pamoka yra įvadas į visas vadovėlio temas. Bent trumpai užsimenama apie kitas temas: keliones, tarpasmeninius santykius, laisvalaikį, drabužius, maistą, namus ir šventes.

Kiekvienas knygos žingsnis pradedamas antrašte iš smulkiosios lietuvių tautosakos. Pagrindinis tikslas – sužadinti studentų mintis, asociacijas, surinkti tos pamokos žodžių banką. Panašiam tikslui pateikti ir koliažai – stengėmės, kad juose būtų kuo daugiau kalbėti provokuojančių paveikslėlių.

Knygos žingsniai suskaidyti tekstais ir kartu su jais pateikiamais leksikos, supratimo, gramatikos pratimais. Mokytojas gali savo nuožiūra parinkti vieną ar kitą jo grupei labiau tinkantį tekstą. Nebūtinai tekstų skaityti ir užduočių atlikti nuosekliai.

Kiekvienos pamokos įžanginėje dalyje yra koliažas, atspindintis lietuvių gyvenimo būdą, tradicijas, sociokultūrinę realiją. Koliažo aptarimas – puiki proga prisiminti, ką studentai jau žino, nes gali pateikti savo asociacijas atskirais žodžiais, sakiniais ar ilgesniu tekstu. Koliažais siekiama šiek tiek provokuoti, versti reaguoti į paveikslėlius, kad studentai būtų motyvuojami pamiršti baimę kalbėti ir imtų diskutuoti. Koliažų aptarimas – efektyvi veikla „apšilimui“ pamokos pradžioje.

Atmintuke rasite

Kiekvienos pamokos koliažus galima rodyti išmaniojoje lentoje interaktyviosioms užduotims. Dauguma klausymo įrašų įdėti į atmintuką.

Įrašai

Dauguma klausymo įrašų taip pat įkelti į atmintuką, tačiau kai kurioms pamokoms reikės atsinešti savo įrašų (dažniausia dainų įrašų, kuriuos mokytojas lengvai ras internete, jei neturi jų savo audio-tekoje). Kiekvienoje pamokoje pateikiama po vieną klausymo užduotį bei po vieną įgarsintą tekstą, skirtą skaityti ar mokytis gramatikos. Šiuos įrašus taip pat galima nesunkiai pritaikyti kaip klausymo užduotis arba duoti studentams paklausti, kad pasitikrintų atsakymus.

Darbas poromis arba grupėse

Užduotims su paveikslėliais, kur reikia rasti skirtumus, rekomenduojame (ypač jei studentų grupė stipresnė) paveikslėlius nukopijuoti, sukarpyti ir išdalyti studentų poroms. Jei mokytojas nuspręstų paveikslėlių nekopijuoti, reikėtų perspėti uždengti porininkui „priklausantį“ paveikslėlį, kad šis nepamatytų skirtumų. Jei grupė silpnesnė, užduotis galima atlikti ir abiem studentams žiūrint į abu paveikslėlius; tuomet jie tiesiog turėtų garsiai komentuoti, kokius vienodus ir skirtingus dalykus mato. Taip pat, pagal studentų lygį, galima atlikti ir kalbėjimo užduotis: stipresnieji kalbasi nematydami porininko klausimų ir užduoties, o silpnesnieji gali kalbėtis matydami vieni kitų klausimus.

Svarbiausia – mokymosi procesas ir jo metu gaunama motyvacija! Pajuskite, kaip žingsnis po žingsnio lietuvių kalba ir kultūra jums tampa suprantamesnė, įdomesnė, gal net artimesnė. Linkime malonaus ir vaisingo darbo!

Internetiniai šaltiniai

Siūlome internetinių šaltinių, kuriuos studentai gali naudoti mokydami lietuvių kalbos, sąrašą:

Pagalbiniai šaltiniai

Lietuvių kalbos žodynas: <http://lkzd.lki.lt/Zodynas/Visas.asp>

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas: <http://dz.lki.lt/>

Tarptautinių žodžių žodynas: <http://www.tzz.lt/>

Tarptautinių žodžių žodynas: <http://www.zodziai.lt/>

Kalbos praktikos patarimai: http://ualgiman.dtiltas.lt/kalbos_patarimai.html

Kanceliarinės kalbos patarimai: <http://kanceliariniaipatarimai.lki.lt/>

Dabartinės lietuvių kalbos tekstynas: tekstynas.vdu.lt

Lietuvių–anglų, anglų–lietuvių kalbų žodynas: <http://lietuviuangluzodynas.lt/>

Lietuvių kalbos mokymosi platformos internete

Lietuvių kalbos mokymosi platforma „Be-Multilingual“: www.be-multilingual.com

Lietuvių kalbos mokymosi platforma „Hook Up“: <http://languagelearning.campuseuropae.org/course/category.php?id=2>

Kursas savarankiškam mokymuisi A1 ir A2 lygio studentams (tartis, leksika, gramatika): <http://www.debeselis.net/>

Kalbos mokymosi priemonės B1 ir kitiems lygiams pagal SEAGULL projektą: <http://seagull-tandem.eu/lithuanian/>

Kursas savarankiškam mokymuisi B2 ir aukštesnių lygių studentams (skaitymas, leksikos pratimai, gramatika): <http://www.utexas.edu/cola/centers/lrc/eieol/litol-TC-R.html>

Lietuvių kalbos pamokos (parengtos Australijos lietuvių): <http://www.slic.org.au/Language/>

Papildomi šaltiniai

Lietuvos televizija ir radijas (archyvai ir tiesioginė transliacija): <http://www.lrt.lt>

<http://www.tvnet.lt/> (online Lithuanian TV – live and archives)

<http://www.tv24.lt/> (online live Lithuanian TV)

<http://www.omni.lt/> (online Lithuanian news)

<http://www.delfi.lt/> (news, etc. – in Lithuanian)

<http://www.li.lt/?language=en> (The Lithuanian Institute – a wealth of material on Lithuanian history, society and culture)

Padėka

Už nuotraukas dėkojame Aušrai Fokienei, Agnei Lagūnaitei, Frankui van den Boogaardui ir Genfoto.lt komandai.

Už garso įrašus dėkojame Karoliui Balčiui ir Joriui Kazlauskui.

Už vertingas pastabas ir pagalbą esame be galo dėkingos recenzentėms Meilutei Ramonienei ir Violetai Kalėdaitei, taip pat Jurgitai Pilypaitytei, Agnei Lagūnaitei, Martai Čubajevaitei, Frankui van den Boogaardui, Irenai Aračiauskienei ir savo šeimos nariams.

1 žingsnis

Pasakyk, kas tavo draugas, ir aš pasakysiu, kas tu

1. Perskaitykite pamokos pavadinimą. Ar sutinkate su šia mintimi? Kodėl? Ar panašiai sako žmonės jūsų šalyje?
2. Pažiūrėkite į nuotraukas viršuje. Surašykite visus žodžius, kurie asocijuojasi su draugyste.
3. Pasakykite, kurios dvi nuotraukos geriausiai parodo, kas yra draugystė. Kodėl?
4. Aptarkite šias patarles ir priežodžius:

- a. Draugą nelaimėje pažinsi. *Lietuvių patarlė*
- b. Geriausi rūbai – nauji, geriausi draugai – seni. *Lietuvių patarlė*
- c. Grįždamas iš kelionės bičiuliui parvežk nors akmenį. *Arabų patarlė*
- d. Prie alaus netrūks draugų. *Lietuvių patarlė*
- e. Draugas – didžiausias turtas gyvenime. *Romėnų patarlė*

3. Perskaitykite Jono Meko biografiją ir pabraukite visus veiksmažodžius.

Jono Meko biografija

- ¹ Jonas Mekas – avangardinio kino pradininkas, FLUXUS menininkas, poetas, kino kritikas, meno kuratorius, filosofas. Šiuo metu gyvena ir dirba Niujorke.
- ³ Jonas Mekas gimė 1922 metų gruodžio 23 dieną Semeniškiuose, Biržų rajone, ūkininkų šeimoje. Jonas augo kartu su seserimi Elžbieta ir keturiais broliais: Povilu, Petru, Kostu, Adolfu. Baigė gimnaziją Biržuose.
- ⁶ 1944 m. J. Mekas kartu su broliu Adolfu nusprendė bėgti iš Lietuvos. 1946–1948 m. Mainzo universitete studijavo filosofiją, o 1949 m. pabaigoje broliai emigravo į JAV ir apsisustojo Niujorke.
- ⁹ Praėjus dviem savaitėms nuo atvykimo, J. Mekas pasiskolino pinigų ir nusipirko pirmąjį Bolex filmo aparatą. Pradžioje jis filmuodavo savo ir lietuvių emigrantų gyvenimą. Tai buvo jo pomėgis, kurio dėka Jonas Mekas išgarsėjo Amerikoje.
- ¹² Jonas Mekas suorganizavo „Film Study Group“, pradėjo rodyti avangardinius filmus, dirbti „Graphic Studios“ laboratorijoje, ruošdavo „Life“ žurnalui fotoreprodukcijas. J. Mekas mėgo kurti filmus, nes, kai jis atvyko į Niujorką, visiškai nemokėjo anglų kalbos. J. Mekas bijojo, jog savo poezija ar kitais rašto kūriniais nepasieks auditorijos, dėl to nusprendė, kad kinas bus ta kalba, kuria galės pasiekti visus. Sukūrė daug kino juostų mėgėjiška kino kamera. Organizavo įvairius avangardinio kino festivalius.
- ¹⁸ J. Mekas artimai bendravo ir dirbo su tokiais menininkais kaip Jurgis Mačiūnas, Andy Warhol, Nico, Allen Ginsberg, Yoko Ono, John Lennon ir Salvador Dalí.
- ²⁰ Turi dukterį Ooną ir sūnų Sebastianą.

Mekas – rašytojas ir poetas

- ²² Jono Meko literatūra yra tokia pat subtili kaip ir jo kinas. Mekas kaip poetas pagarsėjo visai atsitiktinai. Viena jo bendrąklasė slapta ištraukė iš kišenės jo eilėraščių sąsiuvinį ir parodė jį mokytojai. Taip Mekas tapo poetu. Pirmoji jo auditorija buvo trisdešimt ketvirtos klasės mokinių, prieš kuriuos poetas pirmą kartą skaitė savo eiles.

Fluxus menas

- ²⁷ Fluxus menininkai teigė, kad meną gali daryti kiekvienas, kad viskas yra menas. Tokį meną žmonės gali kurti kasdien iš paprasčiausio šlamšto. Tam nereikia pinigų, o ir pats toks menas-nemenas negali būti komercinis, jis turi būti gyvas, čia ir dabar ir visą laiką.

Iš: <http://www.mekas.lt/>

4. Lentelėje surašykite veiksmažodžius iš teksto, išskyrus bendrąsias formas.

Dabar gyvena	Praeityje gimė	Praeityje dažnai filmuodavo	Ateityje bus
.....
.....
.....
.....

.....

5. Pabraukite tekste žodžius, kurie parodo laiką, pvz., *šiuo metu* 2 pastraipoje.

6. Raskite poras. Du žodžiai yra nereikalingi.

1. apsistoti	a. baigė
2. nuspręsti	b. skaitė
3. skaityti	c. mokė
4. filmuoti	d. augo
5. nusipirkti	e. galėjo
6. baigti	f. mokėjo
7. pasiekti	g. apsistojo
8. galėti	h. nusprendė
9. augti	i. darė
10. daryti	j. pasiekė
11. mokėti	k. filmavo
	l. nusipirko
	m. augino

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>g</i>										

7. Užpildykite lentelę.

	Šiandien	Vakar	Rytoj
1.	<i>kuri</i>	kūrei
2.	baigiate
3.	skaitysime
4.	organizuoju
5.	ruošė
6.	pasiskolins
7.	nusprendžiame
8.	rodei
9.	turiu
10.	emigruosite

8. Pabraukite tinkamą veiksmažodžio formą.

Pavyzdys: Ji *būti, yra, esu* direktorė.

- Ką tu *ruošti, ruošei, ruošdavai* rytoj pietums? Gal ką skanaus?
- Oi, kas čia taip gražiai *augti, auga, augęs*? Pomidorai?
- Kai 1999 metais *nuvažiuosiu, nuvažiavau, nuvažiuoju* į Ispaniją, visai *nemokėsiu, nemokėjau, nemoku* ispanų.